

УДК 78.071.1(477)

СЦЕНІЧНІ ВТІЛЕННЯ РОМАНТИЧНОЇ ОПЕРИ-ДРАМИ В. КИРЕЙКА «У НЕДІЛЮ РАНО...»

Шиленко Лада Анатоліївна, пошукувач, Київський національний
університет культури і мистецтв, м. Київ
shilenkol@gmail.com

Аналізується питання режисерських інтерпретацій на прикладі постановок опери В. Кирейка «У неділю рано...» за мотивами однойменної повісті О. Кобилянської. Розглянуто сценічні прийоми, що можуть бути застосовані для втілення оперного твору на сцені. Досліджено архівні документи, що стосуються сценічних інтерпретацій вищеназваної опери, зокрема статті у періодичних виданнях 1960-х рр., рецензії, афіші, програми вистав. Співставлено архівні джерела щодо двох постановок цієї опери на сцені Львівського національного театру опери та балету ім. С. Крушельницької (1966 р.) та Київської прем'єри опери у 2014 р. в Оперній студії Національної музичної Академії ім. П. І. Чайковського для об'єктивної оцінки їх значення.

Ключові слова: опера, режисерська інтерпретація, Віталій Кирейко, сучасний театр

Постановка проблеми. Творчість видатного українського композитора, представника національної музичної школи В. Кирейка є недостатньо вивченою. Тому актуальним залишається звернення до цієї тематики. В європейському театральному просторі, коли на часі повернення до національних композиторів та їх музичних творів, увага українських театрів до вітчизняних опер залишається низькою.

Останні дослідження та публікації. Проблема інтерпретації в сучасному музичному театрі акцентувалася у статтях українських музикознавців: М. Черкашиної-Губаренко, І. Драч, Е. Овчаренка, В. Рожка, А. Терещенко, І. Шестеренко, а також театрознавців Г. Веселовської, А. Ставиченко та ін.

Мета статті – дослідити режисерські інтерпретації (на прикладі постановок опери «У неділю рано...») видатного українського композитора В. Кирейка за мотивами однойменної повісті О. Кобилянської.

Виклад матеріалу дослідження. Музична спадщина композитора, мистецтвознавця, музично-громадського діяча, народного артиста України, лауреата премій ім. М. Лисенка та І. Нечуя-Левицького, проф. Національної музичної академії ім. П. Чайковського Віталія Дмитровича Кирейка (1926–2016 рр.) посіла значне місце у скарбниці української академічної музики. Творчий здобуток композитора продовжив лінію української національної музичної школи М. Лисенка та Л. Ревуцького. Характерні риси музичних творів В. Кирейка з яскравим мелодизмом, що спирається на інтонації українського фольклору, – найбільш визначна ознака, що блискуче вирізняє авторський композиторський стиль.

Створивши 299 опусів, митець охопив у своїй творчості усі музичні жанри, крім оперети, великі й малі музичні форми. Для музичного театру ним написано п'ять опер та чотири балети, а саме: драма-феєрія «Лісова пісня» за однойменним твором Лесі Українки (1957 р.), романтична драма «У неділю рано» за повістю О. Кобилянської (1965 р.), гротесково-сатирична феєрія «Марко в пеклі» за твором І. Кочерги (1966 р.), камерна комічна опера «Вернісаж на ярмарку» за повістю Г. Квітки-Основ'яненка (1986 р.) та опера-драма «Бояриня» за однойменною драмою Лесі Українки (2003 р.), а також балети «Тіні забутих предків» (1961 р.) за повістю М. Коцюбинського, «Відьма» (1967 р.) за поемою Т. Шевченка, «Оргія» (1976 р.) за драматичною поемою Лесі Українки та «Сонячний камінь» (1982 р.) за мотивами легенд донецького краю на лібрето Є. Кушакова. Проте жодного з цих творів немає зараз у репертуарі національних театрів.

Провідною лінією в операх композитора є українська тематика. Для його драматургічних концепцій характерним стало проводити в розвитку одразу декілька драматургічних ліній, що вело до своєрідної сюжетної роздвоєності. Таке спостерігається в усіх операх митця. Наприклад, в опері-феєрії «Лісова пісня» за однойменним твором Лесі Українки, присутній постійний вибір Лукаша між побутовим, матеріальним (Кирина та Мати), і потойбічним, духовним (Мавка).

Із постановками опери «Лісова пісня» (1957–1958 рр.) В. Кирейко отримав перше справжнє визнання публіки. Гаряче і великою кількістю рецензій була сприйнята його «Лісова пісня». Вона стала предметом розгляду музикознавців у наукових дослідженнях, рецензіях та публікаціях.

Трагічна повість О. Кобилянської «У неділю рано зілля копала» надихнула композитора до його чергового шедевра – однойменної романтичної опери (1966 р.). В. Кирейко розкрив трагічні долі персонажів, приречених на загибель; їхні пристрасні почуття та мрії, що протистоять суворим традиціям та реаліям життя. Все це відтворено на тлі життя карпатських гуцулів початку ХХ ст., де вирувала атмосфера імпульсу, розкутості, стихійності, що відображено на способі існування героїв.

Оперу «У неділю рано» вперше втілено на сцені Львівського оперного театру ім. І. Франка 1966 р. (режисер М. Кабачек, диригент Ю. Луців, солісти: Л. Жилкіна – Тетяна, І. Попов – Гриць, З. Головка – Мавра, В. Чайка – Настка).

Про саму постановку можемо говорити лише на підставі аналізу історичних документів, взятих із державних архівів, зокрема Львівського театру опери і балету, а також відгуків мистецтвознавців та театральних критиків, адже ні аудіо-, ні відеозаписів даної вистави не збереглося.

Отже, мистецтвознавець А. Животенко у статті «Опера задумана в 1908», звернув увагу на якісну роботу режисера В. Кабачека. Що стосується сценографічного рішення, автор зазначав: «Кожна сцена, кожен епізод у виставі несе своє смислове навантаження» [1; 2]. Особливо критик відзначив динамічну роботу хору та яскраве виконання ролей солістами, розробку пластичної лінії хористів. Кожен учасник хору – це, перш за все, актор, що діє і має своє завдання на сцені. В той же час, солісти – не лише співаки. Вони актори, що створюють переконливі образи з іншими виконавцями.

Позитивну оцінку рецензент дав головним героям – заслуженому артисту УРСР О. Врабелью (в ролі Гриця), Л. Божко (в ролі Настки), Т. Поліщук в образі старої циганки Маври. У статті зазначено, що головна героїня Туркиня у виконанні двох солісток Т. Дідик та Л. Жилкіної прочитується по-різному. Одна Туркиня більш жвава, грайлива, приваблює запальною молодістю. Досвідчена співачка Л. Жилкіна стримана у своїх почуттях, більш лірична та мрійлива.

Ю. Станішевський теж високо оцінив роботу виконавців головних ролей: «Образ гарячого, примхливого Гриця створив прекрасний вокаліст і темпераментний актор О. Врабель. Буйна, невгамовна вдача синьоокого легіня, барвисті коломийкові інтонації світяться вже в пісні «Ой, дана, дана, дівчино кохана!», в кожному рухові співака-актора» [7; 3].

За словами мистецтвознавця, молода солістка Т. Дідик в образі Туркині постає чарівною й палко закоханою в Гриця. Переконливо втілені образи циганки Маври у виконанні Т. Поліщук, її батька – скрипаля Андронаті (В.Луб'яний) та пристрасного чоловіка Маври Радуги (Я. Головчук).

Особливо відзначена робота режисера, зокрема детальне відтворення психологічної правди почуттів, інтерес до глибокого розкриття характеру героїв, детальна розробка не лише головних, а й епізодичних ролей.

Проте не всі відгуки мали позитивний характер. С. Павлишин писала, що, змальовуючи образ Гриця, композитор не розвиває, а різносторонньо змальовує його. Два інші жіночі образи – Настки і Тетяни набагато менш вдалі. В повісті вони є контрастними антиподами. На думку мистецтвознавця, композитору не вдалося протиставити гордий, свободололюбивий, непокірний образ Тетяни тихій, скромній Настці. С. Павлишин зауважила, що обидві героїні змальовано жартівливо-танцювальними музичними інтонаціями. А образ Тетяни в опері мало чим відрізняється і від циганки Маври. Незадовільно критик оцінила і роботу режисера, зазначаючи, що не вдалим було рішення про купюру балетного прологу, задум якого є дуже цікавим. Проте, вона схвально оцінила роботу диригента-постановника, головного диригента оперного театру ім. І. Франка Ю. Луціва, який «провів кропітку роботу над партитурою опери» [5, 3].

Роботу сценографа вистави А. Сальмана теж оцінено позитивно. Зазначено, що хоча задум декорацій не є оригінальним, проте вони органічно вписалися в сценічне рішення.

На противагу критичному відгуку С. Павлишин, в архівах Львівського оперного театру ім. І. Франка віднайдено і відгук В. Сердюка, в якому зазначено, що вистава, яка за своїм масштабом вимагає залучення усіх творчих пластів, пророблена детально і з великою увагою до усіх елементів сценічного дійства: «Вдумливо прочитав партитуру головний диригент театру Ю. Луців. Оркестр під його керуванням звучить у широкому діапазоні специфічного дихання від піано до громового форте в кульмінаціях... Багате нюансування оркестрових епізодів створило хвилюючу сценічну атмосферу... Хороше враження справляє оформлення... О. Сальман розв'язав виставу у широкому живописному плані. Багато світла, повітря в монументальних картинах величних карпатських гір. Проте природа не придушує людей, а ніби зливається з ними. Яскраві барвисті костюми... підкреслюють характеристики персонажів і допомагають створенню художніх образів» [6; 3].

Неоднозначне враження справили на мистецтвознавця виконавці. Зазначено, що не усі персонажі розкриті повно та успішно. Так, наприклад, на думку критика, образ Андронаті вийшов у Я. Головчука дещо експансивним і істеричним. Так само суперечливим персонажем був Гриць. Його трактовано поверхово, як легковажного парубка-простачка, який летить життям. Але те, що він знайшов у собі сміливість чесно признатися Настці у своєму коханні до Тетяни, свідчить про драматичну глибину образу.

Єдина актриса, яка, на думку критика, ідеально вжилася в запропонований композитором образ – головна героїня Туркиня у виконанні Л. Жилкіної, якій вдалося тонко відчутти образ молодої закоханої

дівчини, вдало передати емоційність, контрасти драматургії та зміну внутрішнього стану персонажу. Мистецтвознавець зауважив, що динаміки, масовості та образності, національної обрядовості надали насичені дією балетні сцени, створені балетмейстером вистави А. Заславським.

Відмічено, що глядачі надзвичайно тепло і гаряче сприйняли показ вистави, особливо бурхливими оплесками зустріли творців опери, присутніх на прем'єрі – композитора Віталія Дмитровича Кирейка та лібретиста М. Зоценка.

Схвальними були спогади про виставу і Я. Клименка. Зазначено, що «талановитий інтерпретатор «У неділю рано...» Ю. Луців досвідченим редакторським оком, чуттям тонкого художника музики торкнувся партитури – і ущільнив її, відгравіював виразними штрихами ліплення людських характерів, психологічним нюансуванням барв оркестру і голосів... Достойним тут співробітником Ю. Луціва є обдарований режисер М. Кабачек, який проникливо «розставляє» героїв, характери, доброчесність і пороки на терезах життя, приводить все у промовистий рух, заряджає мізансцени. Що ж до художника-оформлювача вистави О. Сальмана, то свою графіку він найкраще вписав у пісню, дію, відзначившись як чарівник барв і відповідної архітектури» [3, 3].

Тепло відгукнувся мистецтвознавець і про виконавців опери – головних героїв – Гриця, Туркині і Настки, зазначивши, що композитор створив вдалу музичну фактуру та сольні номери, де персонажі розкривають свої емоційні переживання.

Не зважаючи на те, що сценічна постановка 1966 р. була гаряче прийнята публікою та мистецтвознавцями, вона так і не змогла залишитись у репертуарі театру, хоча згодом і відбулося поновлення опери у 1976 р. (реж. – В. Дубровський, диригент – І. Юзак, хормейстер – О. Олійник, балетмейстер – М. Заславський, художник – О. Сальман). Проте довго вона знову не змогла протриматись у репертуарі.

У поновленій виставі ролі виконували: Туркиня – Т. Дідик, Дубиха – Н. Богданова, Гриць – Чепурний, Мавра – Т. Нивіна, Андронаті – В. Луб'яний, Настка – М. Гапій.

Наступного разу опера побачила світло рампи лише в 2014 р. на сцені оперної студії НМАУ ім. П. Чайковського (реж. – Л. Шиленко, диригент – Н. Якобчук, концертмейстер – Є. Кучеренко, балетмейстер – Л. Климчук, художній кер. – П. Ільченко). Майже всі виконавці – студенти НМАУ ім. П. Чайковського, що є вдалим у співпадині віку акторів із персонажами драми.

З метою динамізації твору для цієї постановки здійснено купюри – з оригінальних чотирьох дій опери в постановці вона стала двоактною. Перші дві дії в оригінальному композиторському задумі перетворилися в одну в режисерській інтерпретації. Так само і наступні авторські дві дії, переосмислені постановником, стали другою дією.

Головним завданням у масових мізансценах стало намагання зробити кожну конкретну дійову особу окремим персонажем, зацікавленим у розвитку подій і активним його учасником. Деякі мізансцени у виставі, навпаки, передбачали злиття персонажів другого плану у так звану масовку для підсилення конкретного ідейного навантаження (наприклад, у сцені свята Івана Купала з другої дії та у фінальній сцені смерті Гриця – з четвертої дії).

Важливим моментом у задумці сценографії є факт швидкої зміни епізодів, їх стрімкості та енергійності. У виставі зміни місця дії втілювалися не за рахунок зміни декорацій, а за рахунок елементів, що символічно відображали місце і суть події, що відбувалася.

Художнім образом для вистави обрано стовбури дерев, що сплавлялися по річці (місце дії опери – Карпати). Це – точна аналогія з життями героїв, присутніх у творі. Як нестримно сплавляються дерева вниз течією, яку несе стихія природи, так і вириваються неконтрольовані емоції героїв у творі, невинно рухаються їх стосунки і стихійно проявляються пристрасні почуття, що гублять людські життя.

Постановка опери «У неділю рано...» 2014 р., незважаючи на певні технічні огріхи, загалом схвально сприйнята глядачем, про що свідчать рецензії Е. Овчаренка (стаття «На межі вибору») та І. Шестеренко (стаття «Довгоочікувана вистава»).

Е. Овчаренко зазначив, що декорації у виставі не дуже різноманітні, очевидно, через брак коштів. Проте костюмне вирішення персонажів є вдалим. Актори-співаки «своєю щирістю і безпосередністю переносять глядачів у незвичний світ цієї романтичної історії» [4; 14]. Автор наголосив на тому, що композитор В. Кирейко, присутній на прем'єрі в Оперній студії НМАУ ім. П. Чайковського, не міг стримати сліз радості.

На думку самого композитора, режисерське втілення твору співпало з його композиторським задумом. Йому сподобалися виконавці головних ролей, переконливі як вокально, так і акторськи.

У статті «Довгоочікувана вистава» І. Шестеренко нагадала про те, що композитору довелося чекати майже півстоліття на прем'єру опери в Києві. Вона зазначила, що молоді актори-співаки –

студенти НМАУ ім. П. Чайковського вразили присутніх професійною майстерністю, акторським умінням утілити психологічну глибину образів, а також відтворенням закладеного автором драматизму почуттів яскраво поданого у музиці [9; 10].

Висновки. Опера «У неділю рано...» була позитивно сприйнята глядачами: їх переконали образи головних героїв, т. б., відбулася взаємодія між глядачами і акторами, що є однією з найголовніших умов театру. Адже театр має відповідати запиту глядача, давати йому щось нове, або таке, чого він прагне. Прем'єри були вдалимими ще й тому, що український глядач хоче бачити на театральних сценах національну класику, яку так мало ставлять зараз. У даному випадку співпала потреба глядача і акторів-виконавців.

Незважаючи на окремих технічний брак, виявлений під час необхідних для втілення цієї масштабної опери, обидві її постановки гаряче прийняті глядачем. Публіка та критики мали змогу переконатися у тому, що опера, достойно демонструє національну українську культуру і може органічно вписатися в репертуар театрів, презентувати національну культуру через її мелодику, камерні та масові етнографічні сцени, пронизані пристрасною історією кохання.

Ці сценічні постановки засвідчили й велике значення опери В. Кирейка для становлення і подальшого розвитку національного оперного мистецтва. Вони викликали певний розголос у пресі і стали значними мистецькими подіями, т. б. привернули увагу музичних критиків та театрознавців, що свідчить про високий професіоналізм, національну визначеність, щирість, гармонійність, логічність та емоційність музики В. Кирейка, а також потребу подальшого дослідження даної тематики.

Список використаної літератури

1. **Животенко А.** Опера задумана у 1908 // Молодь України. – 20.07. 1967.
2. **Загайкевич М.** Митець і доба. Опера Віталія Кирейка «У неділю рано зілля копала» / М. Загайкевич // Творець чарівних мелодій. Розповіді, вірші, есеї про видатного композитора сучасності Кирейка Віталія Дмитровича. – Київ : Криниця, 2002. – С. 84–88.
3. **Клименко Я.** Вистави проникливості і краси / Я. Клименко // Радянська Україна. – 19.07.1967.
4. **Овчаренко Е.** На межі вибору / Е. Овчаренко // Слово просвіти. 10–16 лип., 2014.
5. **Павлишин С.** Театр пригласає на прем'єру / С. Павлишин // Вільна Україна. – 14 жовт. 1967.
6. **Сердюк В.** У неділю рано... / В. Сердюк // Вільна Україна. – 11.10.1966.
7. **Станішевський Ю.** Натхненно, проникливо на оперних виставах львів'ян / Ю. Станішевський // Радянська Україна. – 12.10.1967.
8. **Черкашина-Губаренко М. Р.** Європейський оперний театр нового покоління / М. Р. Черкашина-Губаренко // Часопис № 5. – Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013.
9. **Шестеренко І.** Довгоочікувана вистава / І. Шестеренко // Культура і життя. – № 27. – 4 лип. 2014.
10. **Шестеренко І.** Творчість Віталія Кирейка: Навч.-метод. посібн. / І. Шестеренко. – Київ : Купріянова О. О., 2008. – 428 с.

References

1. **Zhyvotenko A.** Opera zadumana u 1908 / A. Zhyvotenko // Molod' Ukrainy. – 20.07.1967.
2. **Zahaykevych M.** Mytets' i doba. Opera Vitaliya Kyreyka «U nedilyu rano zillya kopala» / M. Zahaykevych / M. Zahaykevych // Tvorets' charivnykh melodi. Rozpovidi, virshi, eseyi pro vydatnoho kompozytora suchasnosti Kyreyka Vitaliya Dmytrovycha. – Kyiv : Krynytsya, 2002. – S. 84–88.
3. **Klymenko Ya.** Vystavy pronyklyvosti i krasu / Klymenko Ya. // Radyans'ka Ukrainy. – 19.07.1967.
4. **Ovcharenko E.** Na mezhi vyboru / E. Ovcharenko // Slovo prosvity /10–16 lyp. 2014.
5. **Pavlyshyn S.** Teatr pryhlashaet na prem'eru / S. Pavlyshyn // Vil'na Ukrainy. – 14 zhovt. 1967.
6. **Serdyuk V.** U nedilyu rano... / V. Serdyuk // Vil'na Ukrainy. – 11.10.1966.
7. **Stanishevs'kyu Yu.** Natkhnenno, pronyklyvo na opernykh vystavakh L'viv'yan / Stanishevs'kyu Yu. // Radyans'ka Ukrainy. – 1967.
8. **Cherkashyna-Hubarenko M. R.** Yevropeys'kyu opernyy teatr novoho pokolinnya / M. R. Cherkashyna-Hubarenko // Chasopys #5. – Kyiv : NMAU im. P. I. Chaykovs'koho, 2013.
9. **Shesterenko I.** Dovhoochikuvana vystava / I. Shesterenko // Kul'tura i zhyttya. – #27. – 4 lypnya 2014.
10. **Shesterenko I.** Tvorchist' Vitaliya Kyreyka: Navchal'no-metodychnyy posibnyk / I. Shesterenko. – Kyiv : Kupriyanova O. O., 2008. – 428 s.

STAGE EMBODIMENTS OF V. KYREJKA'S DRAMATIC OPERA «ON SUNDAY MORNING...»

Shylenko Lada, PHD candidate of Kyiv National University
of Culture and Arts, Kyiv

The issue of director's interpretations has been raised on the example of staged opera of Ukrainian composer V. Kyrejko. The stage ways and techniques that can be applied for the embodiment of the opera on the stage are also

considered. The historical documents related to the stage interpretations of V. Kyreyko's opera «On Sunday Morning ...», particularly article's of the 1960's, reviews, posters and programs from performances, which are related to the history of the staging of the mentioned V. Kyrejko's opera, were researched and analyzed, were compared archived sources of two productions of the opera «On Sunday early ...»: on the stage of the Lviv National Opera and Ballet Theater named by S. Krushelnytska in 1966 and Kyiv premiere of opera in 2014 in the Opera Studio of the National Musical Academy named after them. P.I Tchaikovsky for an objective assessment of their significance.

Key words: opera, directing interpretation, V. Kyrejko, modern theater

UDC 78.071.1(477)

STAGE EMBODIMENTS OF V. KYREJKO'S DRAMATIC OPERA «ON SUNDAY MORNING»

Shylenko Lada, PHD candidate of Kyiv National University
of Culture and Arts, Kyiv

The aim of the article is to investigate all possible historical documents related to the production of V. Kyreyko's opera «On Sunday early ...» (1966) for an objective assessment of the significance of its stage performances. It cause such tasksas: to find in historical archives, particularly in Lviv National Opera and Ballet Theater named by S. Krushelnytska, little-known documents (articles, reviews from the press of 1960–s, posters, programs of performances) related to the history of the stage life of V. Kyreyko's opera and to analyze them. The relevance of this topic caused by inadequate of researches about productions of the opera by the prominent Ukrainian composer V. Kyreyko (1926–2016).

Research methodology was to apply analytical, logical and historical-comparative methods. This methodology helped to reveal the ways used by directors of the musical performance and to compare the productions of the opera on Ukrainian scenes.

Results. It was concluded that almost all responses to the opera production «On Sunday early ...» based on the novel by O. Kobylanska were positive (besides the review by S. Pavlyshyn). It was noted that these productions were significant for the establishment of the Ukrainian national opera and had an impact on the development of opera art in Ukraine.

Novelty is in discovering of the stage techniques which can be applied for the contemporary embodiment of the opera on a stage and compared the archival sources of two productions of the opera «On Sunday early ...»: on a stage of the Lviv National Opera and Ballet Theater named by S. Krushelnytska in 1966 and the Kyiv premiere in 2014 on the stage of the Opera Studio of the National Music Academy named after P. I. Tchaikovsky.

The practical significance. This information can be used as a material in education programs and can be useful in subsequent studies.

Key words: opera, director's interpretation, V. Kyrejko, modern theatre.

Надійшла до редакції 5.10.2017 р.

УДК 780.8:780.614.131

СОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДЕННЯ БАРОКОВОЇ МУЗИКИ ДЛЯ КЛАСИЧНОЇ ГІТАРИ (НА ПРИКЛАДІ ПРЕЛЮДІЇ З ВІОЛОНЧЕЛЬНОЇ СЮІТИ № 1 Й. С. БАХА)

Сорока Володимир Олександрович, магістрант музичного мистецтва,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
oopsend@gmail.com

Розглядається специфіка трансформації фактури віолончельної прелюдії Й. С. Баха для зручного виконання на класичній гітарі. Як приклади, використовуються два зразки перекладення, виконані всесвітньо відомими композиторами – А. Сеговією та Дж. Дуарте. При порівняльному музично-виконавському аналізі перекладень з оригіналом, визначається їх цінність та потреба урізноманітнення репертуару гітариста музикою епохи бароко.

Ключові слова: перекладення, музика бароко, гітара, віолончель, сольний репертуар.

Постановка проблеми. На етапі становлення класичної гітари, як сольного академічного інструмента, існувала відносно невелика кількість різноманітного репертуару, оскільки вважалося, що вона обмежена в своїх технічних і виразових можливостях, передусім використовувалася як акомпануючий інструмент для голосу чи танців.

Докорінно цю точку зору змінили Ф. Таррега¹ і А. Сеговія,² які демонстрували не лише виконавську майстерність і віртуозність, що здавалися раніше неможливими, але й новий високохудожній репертуар. Також вони здійснили перекладення музичних творів Й. С. Баха, Л. Бетховена, Ф. Шопена, Ф. Мендельсона, що були улюбленими у багатьох віртуозів як минулих століть, так і сьогодення. Велика частина репертуару гітариста складається з такого виду перекладень.